

1. SUNUŞ

Değerli meslektaşlarımız,

İki yılı aşkın süredir sürdürdüğümüz Oda çalışmalarını tamamlayarak yeni dönemi başlatacak olan Genel Kurulumuzu hep birlikte gerçekleştirmenin onur ve gurunu yaşıyoruz.

Çalışma dönemimizi, Ülkemiz açısından gerçek bir tarihsel kırılmaya tanıklık ettiğimiz günlerde tamamlıyoruz. 24 Haziran 2018’ de gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle birlikte, Türkiye Cumhuriyeti’nin belirli bir dönemi tümüyle sona erdirilmiş; güçler ayrılığı esasına dayalı parlamenter rejim kaldırılarak, yasama, yürütme ve yargı erklerinin cumhurbaşkanında toplandığı yeni bir rejim kurulmuştur. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle tümüyle ‘tek adam’a bağımlı yeni bir idari yapılanma inşa edilmiştir. Ülkenin adeta omurgası niteliğindeki bakanlıklar, genel müdürlükler, kurumlar ve kuruluşlar kararnameler ile kapatılmış, yerine birçoğunun tüzel kişiliğinin bulunmadığı, günübirlik çıkarılan kararnamelerle değiştirilir yapılar ortaya çıkarılmıştır. Devletin tüm kurumları “parti devleti” anlayışı çerçevesinde yapılandırılmış; kurumlar, liyakat yerine akraba, eş-dost veya partidaş kişilerin atamalarının yapıldığı bir sistemle yönetilir hale gelmiştir. Cumhuriyet rejiminin temelini oluşturan halk egemenliği anlayışının, rejimin istikrarını sağlayacak denge-fren mekanizmalarının ve hukukun üstünlüğü ilkesinin ortadan kalkmasıyla gerçek anlamda otoriter bir tek adam rejimi yaratılmış bulunmaktadır.

Bugün, 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan darbe girişiminden sonra ilan edilen ancak kaldırılmış olsa da hala ülke olarak OHAL koşullarında yaşamaya devam ediyoruz. Uygulanan KHK rejimi ile TBMM işlemez hale getirilmiş, milletvekillerinin ve killiği düşürülmüş, seçilmiş belediye başkanlarının yerine kayyumlar atanmıştır.

Bugün, en basit hak arayışlarına, insani taleplerin dile getirilmesine dahi tahammül edilemiyor, muhalif her arayış, eleştirel her karşı çıkış terörle ve kolaylıkla terör örgütü üyeliği ile ilişkilendiriliyor. İnsanlar tutuklama veya linç girişimi saldırılarıyla sindiriliyor. İktidar için susmanın bile yeterli olmadığı “benden yana olmazsan suçlusun” denilerek muhalif kesimlerin kriminalize edildiği karanlık bir dönemden geçiyoruz

Bugün, adaletin hukukun olmadığı, tek adam ve parti devletine dönüşmüş bu rejimde, yargı sistemi en az güvenilen kurum haline gelmiştir.

Bu baskı rejimi odalarımızı da ciddi olarak etkilemektedir. Kendinden olmayan

her kesimi hedef alan siyasi iktidar, bir yandan çıkardığı yeni düzenlemelerle mesleki denetim veya hizmet üretim süreçlerinden Odaları dışlarken, öte yandan bakanlık denetlemesini de Demokles'in kılıcı gibi üzerimizde bir tehdit olarak tutmaya devam edilmektedir.

Çıkarılması planlanan TMMOB Yasası ile örgütsel bütünlük barolarda olduğu gibi parçalanarak yok edilmek amaçlanmakta, meslek örgütlerinin kendi enerjisini içerde tüketen yapılara dönüştürülerek iktidarın yaptığı kamu yararına, özgürlüklere, adalete aykırı uygulamalar gözden kaçılmaya çalışılmaktadır. Önümüzdeki süreçte TMMOB kanunu değişikliğine karşı, tüm mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha fazla bir arada olmaya, örgütlü yapılarını geliştirerek geleceğe hazırlanmasına daha bir ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Değerli meslektaşlar,

Yıllardır yürütülen yanlış dış politikalar sonucunda Türkiye bugün büyük bir yalnızlaşmayla baş başa kalmış durumdadır. Siyasi iktidarın yeni Osmanlılık hayali ile bölgesel güç olma hevesleri, Suriye, başta olmak üzere ülkeyi yakın coğrafyamızdaki savaşların içine sürüklemiştir. Siyasi iktidar, dış politikadaki bu çatışmacı durumu, ülke içindeki zayıf pozisyonunun konsolidasyonu ve muhalif kesimleri susturmanın bahanesi olarak kullanılır hale gelmiştir.

İzlenen bu çatışmacı politikalar için yapılan harcamalar kırılğan olan ekonomiyi ciddi bir krizle yüz yüze getirmiş durumdadır. İşte, İçinde yaşadığımız bu ortamda, “Yurtta Sulh, Cihanda Sulh” şiarını hayata geçirmek bugün daha bir anlamlı ve önemli hale gelmiştir.

Biz, savaş, şiddet, terör istemiyoruz; barış, güven, huzur içinde yaşamak, çocuklarımıza daha iyi bir gelecek bırakmak istiyoruz. İşte bu nedenle de bu gidişata rızamız olmadığını, bu gidişatı durdurabilecek Türkiye'nin demokratik ve toplumsal güçleriyle birlikte olmaya devam edeceğimizi belirtmenin insani bir görevimiz olduğunu ifade ediyoruz.

Değerli meslektaşlar,

Siyasal toplumsal alanda bunlar yaşanırken ekonomi alanında da kötüye gidiş kendini gösteriyor. Ülke ekonomisi bir uçurumun eşiğinde dururken, refahın, üretimin ve istihdamın artmadığı sanal bir büyümeden bahsediliyor, işsizlik reel olarak yükselirken, Türkiye gelir dağılımı en bozuk ülkeden biri olma özelliğini koruyor.

Bugün, TÜİK'in açıkladığı dar tanımlı işsizlik oranı ve işsiz sayısı gerçek durumu yansıtmaktan oldukça uzak kalmakta; ekonomik krizle birlikte Covid 19 salgınında işsizlik ve iş kaybı toplamının 17 milyonu geçtiği açıklanırken; her 3 gençten birinin işsiz olduğu görülmektedir. Meslektaşlarımız ve özellikle yeni mezunlarımız arasındaki işsizlik de ciddi boyutlara ulaşmış durumdadır.

İçinde bulunduğumuz derin ekonomik kriz, halkımızı, meslek alanlarımızı ve meslektaşlarımızı da doğrudan etkilemekte; hayatlarımızı zorlaştırmaktadır.

İktidarın ekonomi politikaları, özelleştirme uygulamaları; üretime, istihdama yönelik olmayan politikaları nedeniyle meslektaşlarımız da işsizlik sorununu derinden yaşamakta, ekonomik ve sosyal durumları giderek daha da kötüleşmektedir.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmiştir. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir. TMMOB ile SGK arasındaki yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek tarafı olarak feshedilmesi, özelde ücretli çalışan meslektaşlarımızın düşük ücretlerle çalışmasına da zemin hazırlamaktadır.

İşsizlik ve yoksulluk giderek artarken silahlanmaya yapılan harcamalar da giderek arttırılıyor, Eğitim, sağlık, barınma, ulaşım gibi en temel haklar sadece parası olanın yararlandığı hizmetler haline getiriliyor. Yetmiyor, ekonomik krizin yükü, savaş harcamalarının tüm faturası halka kesiliyor, emekçilerin vergi yükünü arttıracak yeni paketler açıklanıyor

Değerli meslektaşlar,

Covid-19 pandemisi tüm dünyada etkili olmaya devam ediyor, son yapılan açıklamalara göre 30.08.2020 tarihi itibarıyla dünyada hasta sayısının 25 milyonu aştığı, 850 bine yakın insanın yaşamını yitirdiği, milyonlarca insanın işsiz kaldığı, birçok ülkenin ekonomik krize sürüklendiği bir tabloyla karşı karşıyayız

Bu durum ülkemizi de derinden etkilemiş, Sağlık Bakanlığı verilerine göre hasta sayısının 270 bine ulaştığı, 6250 kişinin yaşamını yitirdiği, milyonlarca kişinin iş yerlerini kapatarak işsizler ordusuna eklenildiği, işten çıkarmaların yaygınlaştığı, ekonomik daralmanın %9.9 ile ülke tarihin en üst noktasına ulaştığı bir durum ile karşı karşıyayız.

Siyasi iktidar ise gerçek durumu ülkemiz insanına anlatmak yerine, ekonomik ve siyasi gelecek kaygılarıyla hareket etmekte, Covid-19 salgınına ilişkin gerçek sayısal rakamları toplumdan gizlemektedir. Şeffaflıktan uzak yapılan bu açıklamalar ülkedeki faciayı gün geçtikçe büyütmekte, kontrol edilemez durumlara hızla sürüklemektedir.

Buradan bir kez daha ifade etmek isteriz ki; “ Sağlık Bakanlığı tarafından açıklanan rakamlara toplumun hiçbir ferdi inanmamaktadır. Covid-19 pandemisi toplumun tüm kesimlerini etkilemektedir. Bu nedenle siyaset üstü bir yaklaşımla konu ele alınması gerekmektedir. Siyasi iktidar, yaşam mücadelesi veren ülke insanımızın sağlığını siyasi ranta alet etmeden, gerçek durumu topluma anlatmalı, insan sağlığını ve yaşamını esas alan önlemler hayata geçirilmeli, Türk Tabipler Birliği başta olmak üzere

ilgili STK'lar da bilim kuruluna dahil ederek gerçekçi tedbirler alınmalı, toplumsal kaygılar giderilmelidir.

Sonuç olarak, önümüzde en az bir yıllık sürece de damga vuracağı anlaşılan Covid-19 pandemisinin, başta yoksullar ve çalışmak zorunda olanlar olmak üzere, milyonlarca insanı etkilemeye devam edeceği anlaşılıyor. Odamız ve meslektaşlarımızı da derinden etkileyen bu pandemi sürecinde, odamızda da gerekli tedbirler hızla alınmaya çalışılmıştır. Hastalığın ülkemizde tespit edildiği Mart-2020 tarihinden sonra ülkede alınan tedbirlere paralel olarak, konu hakkında meslektaşlarımız bilgilendirmiş, oda çalışma düzeni değiştirilmiş, evlere hapsedilen 65 yaş ve üstü meslektaşlarımız tek tek aranarak herhangi bir ihtiyaçlarının olup olmadığı konusunda görüşmeler yapılmış, ihtiyacı olan meslektaşlarımıza gerekli sosyal destekler sağlanmıştır. Ayrıca meslektaşlarımızın evde zamanlarını daha iyi değerlendirmeleri, meslek alanındaki gelişmeleri takip edebilmeleri amacıyla pandemi süresince yoğun online bilgilendirme seminerleri şubelerimizle birlikte planlanarak gerçekleştirilmiştir.

Covid-19 pandemisi,, bugün gelişmiş kapitalist ülkelerin toplum önüne koydukları sağlık sistemin nasıl çöktüğünü de göz önüne sermiş, parasız ve koruyucu sağlık hizmetlerinin önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Değerli meslektaşlar,

Bugün meslek alanlarımızı da doğrudan ilgilendiren önemli konular ülke gündemindeki yerini korumaya devam ediyor.

Ocak 2020 tarihinden bu yana geçen yaklaşık 8 aylık zaman dilimi içinde; Elazığ-Sivrice, Malatya-Pütürge, Van-Başkale, Bingöl-Karlıova, Manisa-Akhisar'da yaşanan depremler, Van-Bahçesaray'da yaşanan çığ düşmesi ile Adana, Mersin, Antalya, Bursa, İstanbul, Rize, Artvin, Trabzon ve en son Giresun'da yaşanan taşkınlar sonucunda 120'yi aşkın vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 25.000'ni aşkın konut veya işyeri hasar görmüş, 8-9 milyar lirayı aşan maddi kayıplar ortaya çıkmıştır.

Jeolojik bilgilerle açıklanması hiç de zor olmayan doğa olaylarının insan eliyle nasıl birer afete dönüştürüldüğünü, doğa kaynaklı olayların afete dönüşmesindeki siyasi irade eksikliğinin acı sonuçlarını maalesef yaşayarak bir kez daha gördük.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere ilgili Bakanlıkların, toplumun ihtiyaçları yerine beton lobisinin istem ve çıkarları yönünde imar, planlama, yapı üretim ve denetim, kentsel dönüşüm, çevre, orman, tabiat varlıklarını koruma gibi kanunlarda yaptıkları değişikliklerle, kentlerimiz doğa kaynaklı afetlere karşı korumasız hale getirilmiş, her depremde veya taşkında daha fazla insanımızı kaybeder hale gelinmiştir. Fay hatlarının üstününe, dere yataklarına, taşkın sahalaları ile heyelanlı alanlara ruhsat vererek yapı yapılmasını teşvik edenler mutlaka hesap vermelidir.

Afet zararlarının azaltılmasını esas alacak şekilde, İmar, Planlama, Kentleşme, Yapı Üretim ve Denetim, Afet, ve Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi, Afet Sigortaları ile Belediyeler Kanunları bütünlüklü olarak ele alınmalı, “FAY YASASI” adı altında düzenleme yapılarak fay zonları, taşkın riski yüksek alanlar ile heyelan alanları yapılaşmaya kapatılmalı, bu alanlarda yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi verilmemelidir. Bu riskli alanlarda yaşayan vatandaşlarımız mağdur edilmeden, kentsel yenileme veya kentsel dönüşüm kapsamı içine alınarak barınma sorununa acil çözüm üretilmelidir.

Değerli meslektaşlar

Yine, önemli meslek alanlarımızdan olan madencilik ve jeotermal kaynaklar bazı yanlış uygulamalar nedeniyle bugün kamuoyunda değişik yönleriyle tartışılır hale gelmiş bulunmaktadır. Bu konuda MAPEG Genel Müdürlüğünde hem maden, hem de jeotermal kaynaklara ilişkin yeni kanun tasarısı çalışmaları devam etmektedir. Odamız görüş ve yaklaşımları hem yazılı, hem şifahi olarak ilgili kuruma iletilmiş durumdadır. Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bizler “Tarih boyunca uygarlıkları şekillendiren, buldukları ve kullandıkları çağlara ismini veren madenciliğin günümüzde de yüksek katma değer yaratan, emek yoğun bir sektör olması nedeniyle, ülke sanayinin gelişimine ve işsizlik sorununun çözümüne önemli katkılar sağlayan bir potansiyel taşıyan Madencilikle ilgili doğru politikaların hayata geçirilerek, yenilenemez doğal kaynağımız olan madenlerimizin en verimli biçimde, çevresel değerleri gözeterek işletilmesi; yurt içinde yüksek katma değer yaratacak şekilde uç ürünlere dönüştürülerek ülkenin gelişmesinde, toplumsal refahın yükseltilmesinde madenciliğin katkılarının artırılması perspektifinin, madencilığe ilişkin en temel yaklaşımı oluşturması gerektiğini” ifade ederek, maden kanununun da bu yaklaşım temelinde hazırlanmasını, mesleki hak ve çıkarlarımızın kanunda yer alması gerektiğini belirttik. Benzer politikanın jeotermal kaynaklar içinde geçerli olduğunu vurguladık.

Değerli meslektaşlar

Kanal İstanbul Projesi ülkemizin gündeminde önemli bir yer tutmaya devam etmektedir. Sadece İstanbul’u değil hepimizi ilgilendiren bu proje, yüzey sularını, barajları, yeraltısularını, tarımı, denizlerimizi, ekosistemi yani tüm yaşam çevremizi yok edecek tehditleri barındırıyor. Depremsellikten, sularımıza, heyalanelara, sağlıklı ve güvenli bir kentleşmeye kadar mesleğimizin uzmanlık alanlarından konuyu ele alıp her yönüyle olumsuzlukları ortaya koyduğumuz bu projede, bütün bilim çevrelerinin görüşüne halkın tepkilerine rağmen ısrar ediliyor. Ülke kaynaklarının Kanal İstanbul gibi bu ülke insanına hiçbir faydası olmayacak, olası bir depremde kentsel risklerimizi daha da artıracak projelere ve savunma harcanmasına değil, halkımızın afetlere karşı

sağlıklı ve güvenli yaşamasına ayrılması gerektiğini bir kez daha ifade ediyoruz.

Biz mesleğimizin ilgi alanına giren her konuda olduğu gibi bu konuda da uyurma ve kamuoyunu bilgilendirme görevimizi yerine getirmeye devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlar,

Ülkenin içinde bulunduğu tüm bu olumsuzluklara karşın, Odamız, insandan, emekten, haktan, hukuktan, adaletten yana bir anlayışla, mesleğimize, meslektaşımıza, halkımıza, ülkemize dair çalışmaları bu dönemde de bütünlüklü olarak hayata geçirmeye çalıştık..

Sadece son iki yıl içinde 2.500'e yakın meslektaşımızın katılımı ile jeoteknikten, maddencilğe, CBS'den, çevre jeolojisine, bilirkişilikten, sondürlük eğitimine kadar meslektaşlarımızın ihtiyaç duyduğu her alanda 112 meslek içi eğitim seminerlerini gerçekleştirdik.

Çevreden, jeolojik miras ve jeoparklara kadar değişik konularda çalıştaylar yaptık, "Yeni Bina Deprem Yönetmeliği ve Deprem Tehlikesi Haritası ile YERBİS" Konularında Ülkenin değişik yerlerinde toplantılar, konferanslar ve eğitim seminerleri düzenledik, meslektaşlarımızın yararlanabileceği çeşitli yazılımlar, sondaj derinliği, sıvılaştırma analizi programları hazırladık. Üniversitelerimiz ve meslek alanımızdaki kuruluşlarla Ulusal ve uluslararası boyutta ortak etkinlikler düzenledik.

2019 yılında 24, 2020 yılında 26 öğrencimize karşılıksız burs verdik,

Hakemli bilimsel dergilerimiz olan Türkiye Jeoloji Bülteni ve Mühendislik Jeoloji Dergilerimizin periyodunda çıkması ve dağıtılması için özel çaba sarf ettik. Geçen dönem E-SCI'ye alınmış olan Türkiye Jeoloji bülteninin SCI kapsamına alınması için başvuru yaptık. Yine 1947 yılından beri yayın hayatında olan TJB dergimizin geçmiş sayılarını tarayıp düzenleyerek oda web sayfasında yayınlamaya başladık, geçmiş sayıların TÜBİTAK Dergiparka yüklenmesi için önemli aşama kaydettik. Türkiye Jeoloji Bülteninin "İMPAK" faktörünün yükseltilmesine çaba sarf ettik.

Mavi gezegen dergimizi, ülkemizin doğal varlıklarını ön plana çıkaracak bir anlayışla yeniden şekillendirdik, 2018 ve 2019 yılında ikişer sayı olarak yayınladık.

Yayın hayatını ara verilen haber bültenimiz, yeniden yapılandırılarak "jeodergi" adı altında yeniden tasarlanarak elektronik ortamda aylık olarak çıkarıp üyelerimize ulaştırdık.

Kıymetli Taşlar Tebliği, TBD Yönetmeliği, Tasarım Gözetim Tebliği, Türkiye Deprem Tehlike Haritası Kararı, Zemin ve Temel Etüdü Uygulama Esasları Formatı, Şantiye Şefliği Yönetmeliği, Planlı Alanlar Yönetmeliği, 6306 Sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliği, ÇED Yönetmeliği başta olmak üzere mesleğin ve meslektaşlarımızın hakkını korumak üzere davalar açtık.

Mesleğimizi ve toplumu ilgilendiren konularda sayısız basın açıklaması, söyleşiler ve paneller gerçekleştirdik. Termik santrallardan, depremlere, tren kazalarından, madencilik uygulamalarına, doğamızı tüketen ve yok eden projelerin ÇED raporlarının değerlendirilmesinden tabiat varlıklarına, Kazdağları'ndan, obruklara ve radon gazına kadar kamu yararına aykırı projelere ve mesleğimizi ilgilendiren konulara ilişkin Oda görüşlerimizi içeren raporlar oluşturduk, kamuoyu ile paylaştık.

25'e yakın yasal düzenleme ve yönetmeliklere ilişkin görüşler hazırlayarak ilgili kurumlarla paylaştık

Mesleğimizin her alanında gerçekleştirdiğimiz, ortak olduğumuz toplam 63 ulusal ve uluslararası yoğun mesleki etkinliklerimize emeği geçen tüm şubelerimize, temsilciliklerimize ve meslektaşlarımıza tekrar teşekkür ediyoruz.

Değerli meslektaşlar,

Ülkenin içinde bulunduğu tüm bu olumsuzluklara karşın, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası; insandan, emekten, haktan, hukuktan, adaletten yana bir anlayışla, Ülkeye, topluma, mesleğe ve meslektaşlarımıza dair çalışmalarını bütünlüklü olarak hayata geçirerek, mesleki demokratik kitle örgütü olmanın gereklerini yerine getirmeye devam etmiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak;

Gericiliğe karşı çağdaş ve laik yaşamı, karanlığa karşı aydınlığı, doğma ve hurafeye karşı aklın ve bilimin yol göstericiliğini savunarak; bilim ve emekle ürettiklerimizi umut ve inatla toplumun ve meslektaşların hizmetine sunma gayretimizi sürdüreceğiz.

Şimdi hepimize düşen görev; bu ilkeler ışığında Odamıza sahip çıkmak, örgütümüzü güçlendirmek, Odamızı geçmişin ayak izlerinden geleceğe doğru omuzlarımızda hep birlikte taşımaktır.

Saygılarımızla.

Bilimle, Emekle, Umutla ve İnatla.